

EL LLATÍ
COM A LENGUA FLEXIVA.

QUÈ ÉS UNA LLENGUA FLEXIVA?

Les llengües flexives es caracteritzen per presentar **diferents terminacions o desinències** segons la funció sintàctica que fan les paraules a l'oració.

-Jo venc a casa teva.

-Na Maria ve amb mi al cinema.

-En Joan ha comprat flors per a mi.

-Em vas veure quan regava les flors.

-Poetaa ambulabat.

-Ego poetam uideo.

-Ego poetae librum lego.

-Ego rosam poetae do.

Cadascuna de les diferents formes que pot adoptar un mot s'anomena cas.

Hi ha sis casos diferents, cada un dels quals té assignades funcions sintàctiques concretes.

CASOS	FUNCIÓ SINTÀCTICA
NOMINATIU	subjecte / atribut
VOCATIU	apel·lació
ACUSATIU	CD / CC de direcció
GENITIU	CDet
DATIU	CI
ABLATIU	CC

Cada mot té aquests sis casos en singular i en plural.
Tot el conjunt de casos s'anomena declinació.

LES DECLINACIONS.

Són cinc:

1ª declinació o de tema en -a

2ª declinació o de tema en -o

3ª declinació o de tema en consonant i de tema en -i

4ª declinació o de tema en -u

5ª declinació o de tema en -e

COM IDENTIFICAM LA DECLINACIÓ D'UN SUBSTANTIU?

Els substantius apareixen als diccionaris mitjançant dues formes: el nominatiu i el genitiu singular. Aquest conjunt s'anomena enunciat.

El GENITIU és el cas que indica la declinació a què pertany cada substantiu, és per això que els genitius singulars tenen diferents terminacions segons la declinació.

1^a : -ae 2^a: -i 3^a : -is 4^a: -us 5^a : -ei

A més, a partir del genitiu s'extreu l'arrel del substantiu necessària per declinar-lo en tots els seus casos.

puella, puellae (puella, -ae) > puell-ae

dominus, domini (dominus, -i) > domin-i

ager, agri > agr-i

lex, legis > leg-is

manus, manus (manus, -us) > man-us

res, rei > r-ei

PER ACABAR.

Tipus de paraules:

- Variables: substantius, adjectius i pronoms > declinen // verbs > conjuguen.
- Invariables: preposicions, conjuncions, adverbis i interjeccions.

Gèneres:

Masculí / femení / neutre